

Gnezdenje črnega hudournika *Apus apus* v Mariboru

Swift *Apus apus* breeding in Maribor

Franc BRAČKO¹

During the renovation of a disused single-story building, 13 artificial nests were arranged in 1989 for swifts (*Apus apus*) under the jutting roof. Two pairs occupied them during the third year and presently 10 pairs breed in them.

Vrsto let so pod dotrajano streho zgradbe Gambrinus, na vogalu Gledališke in Gregorčičeve ulice v Mariboru gnezdili hudourniki. Leta 1989 je bila hiša porušena in zgrajena nova povsem enaka prejšnji, ker je kot znamenitost (stara pivovarna) spomeniško zaščiten. Med gradnjo se mi je porodila ideja, da bi na zgradbo namestili gnezdilne niše za hudournika in tako zagotovili nadaljnje gnezdenje na tej stavbi. Pri dogovarjanju z gradbinci je sodeloval tudi Matjaž Jež, z Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor.

Gradbinci so gnezdilne niše vgradili v zid pod napušč enonadstropne stavbe, a žal nekoliko nižje, kot sem prvotno predlagal. Prvi dve leti hudourniki niso gnezdili, gnezdišča pa so takoj zasedli domači vrabci *Passer domesticus*. Že sem pomislil, da je bil ves trud zaman. Šele tretje leto sta dva para hudournikov zasedla dve gnezdilni niši in izpodrinila gnezdečce domače vrabce. Nato se je vsako leto pojavil kak par več. Od 13 vgrajenih gnezdilnih niš jih je zdaj zasedenih 10, ostalo zasedajo domači vrabci. Znano je, da hudourniki v času gnezdenja v manjših skupinah pogosto letajo in se podijo okrog gnezdišč, včasih posedajo tudi pred vhodne luknje. Menim, da pri tem sodčujejo zlasti negnezdeči osebki.

Ker stanujem nasproti omenjene stavbe, hudourniki drzno letajo tik ob ograji mojega balkona. Kar nekaj časa sem tuhtal, kako bi hudournike ujel, da bi jih obročkal. Pred štirimi leti sem kupil največjo ribiško mrežo podmetalko, kar jih prodajajo pri nas, in hudournike poskušal uloviti v letu. Kar nisem mogel verjeti, da mi je uspelo. Čeprav sem doslej ujel le štiri osebke je poskus vendarle uspel. Hudourniki so zelo hitri letalci in običajno človek ne more dovolj hitro reagirati in hudournika kakor metulja ujeti v zraku. Treba je dolgo in potrpežljivo čakati na ugoden trenutek, pa tudi kmalu postanejo previdnejši.

¹ Gregorčičeva 27, 2000 Maribor